

EDUSKUNNAN  
SOSIAALIVALIOKUNTA

Helsingissä

17 päivänä helmikuuta 1989

Lausunto n:o 1

Ulkoasiainvaliokunnalle

Ulkoasiainvaliokunta on 29 päivänä marraskuuta 1988 pyytänyt eduskunnan päätöksen mukaisesti sosiaalivaliokunnan lausuntoa hallituksen esityksestä n:o 224/1988 vp. eräiden Kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksytyjen yleissopimusten johdosta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Pertti Siiki sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä, toimistopäällikkö Ilse Koli työvoimaministeriöstä, hallitusneuvos Raimo Kurki kauppa- ja teollisuusministeriöstä, lakimies Jorma Rusanen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä edustan myös Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliittoa, varatuomari Jaakko Koskimies Suomen Työnantajain Keskusliitosta, oikeustieteen kandidaatti Martti Huttunen Liiketyönantajain Keskusliitosta, osastopäällikkö Henrik Lönnqvist Suomen Varustamoyhdistyksestä, puheenjohtaja Reijo Anttila Suomen Merimies-Unionista, toiminnanjohtaja Markus Sinisalo Suomen Laivanpäälystysliitosta ja toiminnanjohtaja Erkki Aurtova Suomen Konepäälystysliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan hyväksyttäväksi eräät Kansainvälisen Työjärjestön yleiskokouksessa Kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksytyt yleissopimukset.

Yleissopimus n:o 47 vuodelta 1935 edellyttää 40 tunnin työviikon periaatteen tunnustamista siten sovellettuna, että työntekijän elintaso ei alene.

Yleissopimus n:o 88 vuodelta 1948 koskee työvälistyksen järjestelyjä. Sen mukaan jäsenvaltion tulee ylläpitää julkista ja maksutonta työvälistystä, jonka tavoitteena on varmistaa paras mahdollinen työmarkkinajärjestely osana kansallista ohjelmaa, jonka tavoitteena on täystyöllisyyden turvaaminen ja tuotantovoimien kehittäminen.

Sopimus sisältää lisäksi määräyksiä työnantajien ja työntekijöiden edustajien yhteistoiminnasta, työvälistyksen järjestämisestä, sen tehtävistä sekä henkilökunnasta ja toimintaperiaatteista.

Palkallisia vuosilomia koskevaa yleissopimusta n:o 132 vuodelta 1970 sovelletaan kaikkiin työntekijöihin merenkulkijoita lukuunottamatta. Työntekijälle kuuluu vähintään kolmen viikon palkallinen vuosiloma vuoden palvelusajalta. Lyhyempi palvelusaika oikeuttaisi suhteellisesti vastaavasti lyhyempään palkalliseen vuosilomaan.

Merenkulkijain palkallista vuosilomaa koskee yleissopimus n:o 146 vuodelta 1976. Yleissopimuksen mukaan merenkulkijoiden palkallisen vuosiloman tulee vuoden palvelusajalta olla vähintään 30 päivää. Lyhyempi työssäoloaika oikeuttaa vastaavasti suhteellisesti lyhyempään palkalliseen vuosilomaan.

Sopimukset tulevat voimaan 12 kuukauden kuluttua ratifioinnin rekisteröinnistä. Sopimuksen voi irtisanoa kymmenen vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta ja tämän jälkeen kymmenvuotiskausittain. Yleissopimus n:o 88 edellyttää lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymistä koskevaa lakia, joka ehdotetaan tulevaksi voimaan samaan aikaan kuin sopimus.

Sosiaalivaliokunta kiinnittää huomiota mahdollisiin ongelmiin ja ristiriitoihin, joita syntyy, kun työelämää koskevia kansainvälisiä säännöksiä käsitellään toisaalta Kansainvälisessä Työjärjestössä ja toisaalta Euroopan Neuvostossa. Kun lisäksi Suomen tilanteeseen vaikuttavat Euroopan Yhteisöjen ratkaisut, tulee tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin Suomea koskevien työelämän kansallisten ja kansainvälisten säästöjen aseman selvittämiseksi.

Hallituksen esityksen perusteluihin viitaten sosiaalivaliokunta kunnioittavasti lausuntoon esittää,

*että hallituksen esitykseen sisältyvät ehdotukset hyväksyttäisiin.*

---

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Louvo, jäsenet Alaharja, Alaranta, Kankaanniemi, Koistinen,

Kärhä, P. Leppänen, Nordman, Paavilainen, Rantanen, Rinne ja Törnqvist sekä varajäsenet Hurskainen-Leppänen ja J. Roos.

---